

L. am

M a h j a s = w e e f a

septiņpad'smitais gads

1872.

N° 1 līdī 53.

M i h g ā,

drīkēts un dabūjams pēc bīlšņu un grahmatu-drīkētāja Ernst Pīates,
pēc Pēhtera bāsnīzās.

433.739

VALSTS BIBLIOTĒKA
Inv. 433.739.

1954

No zensūres atvēršlēhts.

Riġgā, 29. Deġember 1872.

N° 1.

Sestdeena, 1. (13.) Janwar

1872.

Walsa par gaddu: Wahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 lap.

Wahjas weefis

apfweiz sawus lassitajus us jauno 1872^{tro} gaddu.

Waf fweizinati! gadda jauna
Wahjas weefa draugi, kohpeji!
Meers ar Jums arr, kas til prahta kauna,
Winnam lihds schim bijat prett'neeti!

Jaunsgads, nahz pee wisseem drohschi eelshca,
Weegleem fohkeem pahz par fleegfni kahp,
Itt ka jaunellis mums stahjees preefscha
Sahrts, sweifs, weffels, kam ne kas nefahp!

Karra breefmu sinnaas wairs neneffi,
Aff'ras, affinis ne-ifleiji,
Katrarn zilwefam par wehsti effi,
Kas til meera-sinnaas pawehsti!

Stiprahm rohkahm walda faru laitu,
Gohdu aistahwi un taifnibu,
Widsen: miglu, dranki, kaunu twaitu,
Kas draud smazzeht garra sehjumu!

Itt ka faule wisseem mihli smaida
Saw no Abdam' laikeem starrojoht,
Swehtibu neff' wisseem, kas to gaida
Tizzoht, zerroht, Deewu peefauzoht!

Ko mums jaunajs gads iffatram dahwahs? —
Kas to finn? Ur apfeggu tas klahs! —
Deewa sinna stahw, — mums nemt ween klahjajs,
Ko mums nowehl Winna schehligs prahts.

Ka irr bijis, ta arr buhs arweenu,
Preeki, behdas fewim trohni pihs,
Ofims un mirs, ar latru jaunu deenu,
Zekka faule spihdehs, lectus lihs.

Daudseem jaunajs gads gan lappu rahdihs,
Daudseem kahsu preekus, mantibas,
Scho un to gads zekka mebrki stahdihs
Teitdams: „Wantas schihs irr nihstamas!“

To meh's sinnam, ka Deews laikus walda,
Winna rohka muhsu laime stahw,
Zerriba schi, manta augsta, falda,
Lai muhs wadd' zaur dshwibu un nahw'.

Kamehr deena wehl, lai nepeekuhstam
Labbus darbus strahdaht mihliba,
Wezzos grehtos nesnauscham, neruhgstam,
Tschakli effam labba tikuma! —

Laj pehz gaismas, gudribas ween prassahm,
Kas scho dshwes zekku apstarro,
Wahjas weefi, Deewa wahrdds, lassahm,
Kas muhs seheit un muhscham aplaimo.

Au us preefsch' tad! Tezz un pinnees trohni!!
Wehlu weffelibu, laimibu!! — —
Gan tad baudiß pehz darbeem lohni
Walfara, tad beigst puhlinu!! Urrah!

E. F. Schöenberg.

M a h d i t a j s .

Mahjas weefis apfweiz favus laffitajus us jauno 1872to gaddu. Mithlee tauteeschi un Mahjas weefa laffitaji!

Gefchlemmes sinnaß. No Ribgää: pahr rekurfchu dobfchanu. — Mith-grahwa dshju zefsch — un nabb. behnu apbahwinafchana. No Lepajas puffes: dafchadas sinnaß. No Warschawas: fletkameeze. No Mikolajewas: nelaiime pee kuggu nolaitchanaß. No Doeffas: Schamilo depla aiseet us Turziju.

Ahrsemmes sinnaß. No Wahsemmes: Wahsemme us meeru zerre. No Bairijas: pahr fshlu preefchneefem. No Ghtreilijas: runnas-deena eefablia. No Franzijas: lä Fr. jaunu gadru eefahfufchi. No Parihjes: feifereenes rohtas pahdrohtas. No Englandes: fehnineenes patezibu. No Rohmas: preefteri fahf faderretees ar fehnina wald. No Melifikas: pahr dumpofchanahm. No Indijas: pahr karru.

Jaunataß sinnaß. Atfkats us 1726 gaddu. Kas mihlestibu fehi. tas mihlestibu plauj. Braufchanaß laifs pa dshju-zefseem.

Beeliffumä. Zeema variji. Tomplin Tohmam nolagts. Sobbugalla nedekas peefshwojumi. Sobbugalla falkami wahroi. Sobbugallih!

Mithlee tauteeschi un Mahjas weefa laffitaji!

Deems itt fehelligi muhs sehodeen pahrwaddijis jauna gadda fleegfnim pahri un effam atfal fweiki fatiffufchees, lä bijam wehlejuschees. Bet zil dafchi, ar fo wezzä gaddä preezigi fatiffamees, fchodeen wairs naw flaitami pee dshwotajeem! Teem wehlefim faldu duffu un preezigu augschamzefchanoß sawä laifä. Un mehß lai winnu peeminnu paturram gohdä! Bet mums, kas zaur Deewa fehelaftibu wehl dshwojam, sehodeen firdis irr pilnas ar wehlefchanahm neween preefch fewim — jo fewi tal neweens neaismirfihß wis, — bet arri preefch zitteem, lai gan sinnam, ka muhsu wehlefchanahß irr tikfai wehlefchanas ween, fo paschi newarram wis isweizinaht; tomehr, ja schahß wehlefchanahß irr pateefigas, tad tahß neweenam nebußß par flahdi. Fkattris few un arri zittam wehle laimi, bet ta wehlefchana ween neko nepalihßß, ja rohkas flehpi turrefim un mutti walfä, gaididami, lai wißß gataws pats no fewis kriht mums muttè un rohkas eefschä. Wahzeefcheem tahßß falkams wahrßß, ka zilweßß pats effoht sawas laimes lalejs. Tas nu laifam faprohams tä: kas pats ar gudru sinna un labbu padohmu pehz laimes dshfsees, tas to panahßß. Schè tas grubtakais masgis, fo neiffattris warr tif weegli atraifih. Weenam ta gudra sinna schahda, ohtram tahda un kattris darra, lä winnam labbaki fehheet un, sinnamß, aishahf arri pee mehrka, woi tas nu irr tahßß, lä few wehlejis, woi naw wis. Ja nu naw tas patihkamais, tad aplam nemehßß wis teift, ka pats dumji darrijis, bet tä: „man jau naw ne kahda laime!“ Dafchß nu to atraddis, ka winnam naw nekahda laime, negreefchahßß wis pee ohtra labbaka padohma, bet jau tizzedams, ka winnam nekad wairs laime nebußßfchoht, breen jo dshfatti pohstä eefschä. Un schahdus nabbagus, no feheshojamus ikdeenas redsam maldotees un pohstam ribklè fkreijohht. Scheem ihpafchi gribbetum schinni jauna gadda eefahfumä labbaku laimi wehleht, labbu padohmu un rohku fneegt, lai usnemm jaunu zellu.

Jaunu zellu! Pateefi, to waijag'. Jo paschi

gan labbi bußß peenahfufchi, ka tas zefschß, pa kurrulihßß schim gahjuschi, nebijis tas zefschß, kas aishwedd pee ta ihsta mehrka. Tas irr bijis tas platlais zefsch, pa kurrulabjas drißß noschfeebjahßß un newis tas schaurais, pa kurrulcedams ne mas newarr grohßfitees. Pa scho schauuro zellu eijohht, labba padohmadeweju ne kad nepeetrulßß, un labbi isdohfees, ja scheem padohmadewejeem paklausihßß. — Deewam fehchl, schinnis laifßß, kad laudis pehz meefas paliffufchi brihwi, tee dohma, ka tee no wiffa effoht fwahbads, prohti, no darba, no tizzibas, no Deewa un no wiffas paklausifchanaß un ka nu jau warroht dshwoht tä, lä ween paschu prahtam eegribbahß. Kalpi wairs negribb klaufih kungeem, behrni wezzafeem, pawalstneeki waldischanaß un t. pr. Bet zil ilgi tä warr eet? Tee neween zitteem lihßß-zilwefeem irr par grubtu, nepaneffamu nastu, bet few pascheem par nenowehrschamu pohstu. Tif tad, kad kattris sawä weeta un ammatä pareisi darra to, kas winnam peenahfahßß un irr turkflahßß us tizzigßß, bes flaudibas un faderrigßß, tad ween wiffi warr buht laimigi un katram warr labbi flahtees. Un prohti, fehi irr ta laime, fo mehß schinni jauna gaddä wehlam ne ween few un saweem laffitajeem, bet wiffaem zilwefeem, wiffai pasfaulei. Tad pat karri, bads un zittas behdas atfahpfees tahlu noht un katram bußß Deews un gan!

Us jaunu gaddu laimi wehleht, naw gan nekahßß flifts eeraddums un laifam jau no wezzeem laifeem irr mohdè. Tif tur winsch par fliftu usfkattams, fur laudis — lä ihpafchi pilsehtäs, — scho eeraddumu padarrijufchi par deedelneeku ammatu, kas ar sawu laimeswehlefchanu beskaunigi zitteem usbahschahß deedeledami. Sinnamß, fehce, kas wairs kaunu un gohdu neproht, arr par tahdeem jau teef usfkattiti, kas nekahda gohda un zeenifchanaß wairs naw wehrti.

Arri pee pascheem augsteem walbineefem irr eeraddums, ka tee semmakee jauna gadda rihtä eet tam augstakam laimi wehleht. Keiseru un fehnianu pilsehtäs eet neween tee angstakee walßß gohdanefseji, bet arri zittu semmju wehstneeki pee keisera woi fehnina, laimi wehleht, fur tad augstais walbineekß teem pateifdams un atbildebams, kahdus mihligus wahrßßß us teem runna. — Ahrsemmes, fur jaunu gaddu 13 deenas agrat, ne lä pee mums, eefahfufchi, jau wiffur tä notizzis un awifes laffam sinnaß, kas pahr to stahsta. Bittureiß tahßß jo wehrä leekamahßß jauna gadda laimeswehlefchanaß notiffa Parihse pee keisera Napoleona un fo tas wehleta jeem atbildeja, no teem wahrdeem pasfaule luhkoja isdibbinaht, woi bußßfchoht tai gaddä meers woi karfchßß. Schoreiß jauna gadda pirmä deenä arri wehstneeki laimes wehlejuschi republikas presidentam Tjehram, kas gan ar wiffu laipnibu toßß fanehmis, bet nekahdu pretti-runnu ne-effoht turrejis, lä zittureiß keisers Napoleons gan mehßßa darriht. — Wahju

Keisers Wilhelms faweem generakeem jauna gadda deenâ pee laimes wehleschanahm teizis, ka effoht gan drohschibas deesgan us to, ka meers buhschoht pastahweht. — Tâpat gahjis katrâ waldineeku galwas-pilssehtâ un tas irr jauki gan. — Bahwests atkal kâ garrigs wihrs, pa seemas-swehtkeem zittu waldineeku wehstneekus few laidis preekschâ. Fransschu wehstneeku un winna pawaddonus papreeksch laidis eekschâ un us teem winsch Fransschu wallodâ fazzijis, ka winsch to turroht par sawu laimi, zaur winneem swehticht to dahrgu un nelaimigu Franziju, pahre kurras atjaunoschanu winsch iddeenâ Deewu luhdschoht; winsch ar firsnigu swehtischanu swehtijohht Franziju un winnas waldineeku, Wissu-warreno luhgdams winnus apgaismohht un winnu publes augligas darriht un t. pr. — No wiffa, kas schinnis gadda juhtis dsirdams, warr noprast, ka schis jaunais gads gan buhs meera gads Giropai. To lai Deews dohd un lai swehti wiffadas kauschu kahrtas ar sawu baggataku swehtibu! 7.

Cekschsemmes sinnas.

No Nihgas. Schahs nahfamas reijas rekruschu dohschanâ tâpat kâ agrafôs nems til kahdus zilwekus, kas no jauna gadda deenas palikkuschu pahraf kâ 21 gaddus wezzi, — jaunakus ne. Weetneeku arri newarr doht rekruchts sawâ weetâ, ko pats ismeklejis, bet ar 800 rubkeem ispirktees. No rekruschu buhschanas wairs neteek atswabbinati schihdi, kas kristigu tizzibu peenehmuschu, pastes-puischi, inscheneeri, architekti, semmes-mehrneeki ic., kas walsts deenestâ nestahw.

— Tas dselsu-zeksch, kas no Nihgas eet us Mihilgrahwi, buhschoht — kâ Wahz awises sinno, — pawiffam 10½ werstes garfch. Sinnams, ka buhtu dauds ihsaks, ja to teescham warretu wilkt; bet tas taggad eet druzin ar rinku, jo eesahfahs stary 1mo un 2tro wersti Nihgas-Dinaburgas dselsu-zekschâ un tad eet garr fmiischu kalneem kahdas 300 pehdas no Melfandera wahrteem pahre Pehterburgas bruggeto leelzeku pahri, garr karra-wihru spittali, garr Melfandreju us Mihilgrahwa ohstu Illenfallâ, tur statfionu buhwe.

Wehl no Nihgas. No tahm daschadahm labhadarrischanahm, ko Nihgas eedschwotaji ihpafchi us seemas-swehtkeem nabbageem un nabbagu behrneem parahda, mums tē ihpafchi ja-peeminn, ka 23schas Dezember deenas walfarâ Nihgas Latweeschu labdarrischanas-beedriba Latweeschu beedribas nammâ uszehla seemas-swehtku egliti un kahdus 45 nabbagus behrnus apdahwinaja ar apgehrbeem un grabmatahm.

— Nihgas Selgawas dselsu-zekschâ beedribas preekschneeki fa-aizina sawus beedrus us 17to Janwar kohpâ sapulzetees, fur pahre to gribb farunnatees, kâ to dselsu-zekschu steept til tahf, ka lai tas fa-eetohs ar

Rownas-Deepajas dselsu-zekschu, prohti, pee ta statfionâ Moscheiki, 86 werstes no Deepajas.

No Deepajas pusses, tai 16tâ Dezemberi. Daschadu laiku effam tais beidsamâs neddekâs peedschwofuschu, gan fallu, sneegu, puttenus, gan arri leetu. Nowembera gallâ fakritta bes mehra pulks sneega un putteni wesselu neddeku plohsijahs. 1mâ Dezemberi eestahja leetus, kas wiffus sneega kuppemus neddekâs laikâ atkal par uhdeni pahrewehrtija; bet bija atkal pluhdi kâ pluhdi, lihds 10. Dezemberi atkal fals atraddahs. Schi seema rahdahs, ka buhs tohti grohsiga, nepastahwiga un flapja; jo gadda zettorkfni (15. Dezemberi) leetus iija un migloja. Wezzi kaudis mehds teikt: Kahds laiks tai deenâ, tahds nahkamôs 2 mehneschôs — lihds Februar. Nedseim! — Walfaitu kirspehle, pee Mispottes pilssehtinas, irr wiffu wezzaka flobla ta Laidas pagastâ, kas jaw effoht no leelkunga, grabfa v. Lambsdorff tublit pehz Kursemmes dsimtsbushchanas nozelschanas eegrunteta. Lihds schim flobla masâ muischelé effoht 28 gaddus turreta. Pehrn 1870 gaddâ likkuschu Laidineeki sawam jaunam floblas un pagasta nammam grunts akmeni, un buhwe schi gaddâ weikli isdarrita. — Taggadejs Laidu muischas pahrwaldneeks, zeen. Kadngas barons M. dewa wiffu materijalu tur klahht un Laidas pagasta wezzalajs N. Dohninsch pagastam par labbu brangi buhweschanu iswedda, tâ ka ruddeni bija leela ehka gattawa, ka to warreja 18. Oktoberi jaw no Walfaitu zeen. mahzitaja Weide, dauds leelkungeem klahhtbuhdameem, eeswehticht. Pagasta nams irr 18 affes garfch, 8 affes plats un 12 pehdas no fundamenta lihds juntam augsts. Nammam effoht pawiffam 13 istabas. Floblas istaba effoht grejnota ar labbi flannigahm jaunahm ehrgelitechm, kam 4 balsis un pedahle, un kas irr no Deepajas jauna G. Herrmannâ k. scho gadd' par 238 rubkeem taifitas. Schi plafschâ jaunâ floblas nammâ strahdahs ir turymal, tas jau Laidneekôs 28 gaddus kreetni strahdajis un Srlawas seminarijâ ismahzijeos floblotajs H. Rosenthals. Lai Deews swehti tahfat Laidas floblu, floblataju, pagastu un leelkunge! G. F. S.

No Warschawas. Tē nesenn teeschahm nodohhta 57 gaddus wezza feewischka, wahrâ Petronella Schimanska, kas apsubdseta, ka winna ar nahwigahm sahlehmi zekschâ-kaudis apdsirdijuse. Sau pa kahdeem mehnescheem netahf no Warschawas paschâ leelzekkâ woi meschâ reisu reijahm atradduschees zilweku lihki, pee ka ne kahdas ahrigas warras-darbu sihmes newarrejuschi useet. Pehzat sahka daudsinaht, ka kahda feewiska apfahrt staigajohht, kas leelzekkâ semneekus luhdschoht, lai winnu pawedd. Brauzohht ta teem peedahwajohht dschreenu, ko baudidami, tublin dsikkâ meegâ eekrihtohht, no ka zitti gan atmohstotees, zitti atkal ne, un pa tam feewiska tohs un winnu wesumus aplaupohht. Pehdigi ta bij notwerta kahdâ frohgâ, fur ta frohdsineezi un frohga faimi bij ap-

dſirdijuse un patte nakti taiſijabs ar frobga laupijumu aisbehgt. Semneeks, kas arri tur nakts-mahjas bij nehmis un zittâ istabâ gulleja, to nomannijs, blehd-neezi ſakehra un teefahm nodewa. Leezineeku effoht dauds, kas ſleptanneezes nedarbus apleezinoht, ir peerahdoht zilwekus, kas zaur winnas ſablehm wehl guktoht ſlimmi un zitti effoht ahrprabta. — Saker-tai atradduſchi klagt diwas puddeles tahda fataiſita brandwihna. — Zetta-wihrs, ſargees no nepaſiſtama to pretti nemt un baudiht!

No Nikolajewas, Perſones gubernijâ, rakſta: Us frobga rehſina tikka buhwehts weens dampfuggis, kas noſaults „Livadia.“ Kuggis bija gattaws un tikka noſazzihts, ka 30tâ Nowember to no ſtekkeem laidichoht uhdenâ eekſchâ. — Kas to irr jeb fur redſejis, tas jau ſinnahs, ka kuggis teef buhwehts us augſteem ſtekkeem paſchâ uhdens mallâ. Kad kuggis gattaws, tad daſchureis ir pa awiſehm meiſteri iſlaiſch to ſinnu, kurrâ deenâ un ſtundâ kuggi eelaidichoht uhdenâ. Us to tad ſanahſ pulks ſauſchu to ſtattitees uu paſcha ta kugga ſainneeki ar ſaweem draugeem un ar kuggu meiſtereem ſa-eeet ihpaſchi iſtaiſita weetâ, kas us to gohdam iſpuſch-ſota un gaida us to azzumirkli, kad kuggis no ſte-keem dohſees us leiju uhdenâ eekſchâ. Kad tas az-zumirkliſ klagt, tad ſtrahdneeki atſitt waſkâ kibus, kas kuggi ſaturr', un nu jaunais kuggis, ar karro-geem iſpuſchohts, ſlihd uhdeni eekſchâ, ſanahkuſcheem ſtattitajeem „urrah“ kleeſoht un kungi tad arr no-ſalka kugga wahrdu, wihnu dſerdami un zittas pud-deles wihna kuggim paſſat uhdenâ ſweeſdami. — Us tahdu zerremoniju laudis arri tē Nikolajewâ bij ſa-pulzejuſchees leeleem pulkeem, lai gan auſſts ſeemeka wehjiſch puhta un bij ſaſtahjuſchees us leddu. Kad kuggis bij uhdeni eelaiſts, tad laudis pa laipu nahza atpaſſat us kraſta; bet laipa mallâ nebij wis noſtip-rinata ar kehdehm un tadeht, kad laudis ſpeefda-mees tai nahza wirſu, tad pahr to waſſeju weetu, fur kuggis eelaiſts, ta laipa ſlihdēja noht un pahr-luſa un ſauſchu pulks eegahſahs tai leddoſchâ uh-deni. Tē nu gan zitti pelbedami melleja glabhtees, bet zitti nogrimma un paſudda dibbenâ. Kas ta bij par kleeſchenu no ſlihdameem un no ſtattita-jeem! Diwi tuhwmâ buhdami dampfuggi ſubtiſa tublin ſawas laiwās pee glabhſchanas un kahdi 150 tikka no uhdens iſwillti, kahdi 20 woi wairaf effoht noſlihuſchi. Dhtrâ deenâ leelaka dalka no iſglabh-teem palikka no teefas ſlimmi un no teem wehſat dauds nomirruſchi.

No Odeſſas rakſta, ka ſchamila dehls Hazi Mehmed Effendi dabbujis to brihwibu, Turzija no-meſtees us dſihwi un tadeht neſenn zaur Odeſſu reiſojis us Konſtantinopeli. Muſſu waldiſchana tam us wiſſa muſſcha maſſaſchoht uſturra naudū 6000 rubl. un bes ta preekſch pahreeſchanas us jauno dſihwi 10,000 rublus.

Ahrſemmes ſinnas.

No Bahſemmes rakſta: Us paleekameem meera laikeem Ciropa taggad warroht gan zerreht, jo tâpat wiſſas Bahſemmes waldiſchanas, kâ arri winnas leelahs ſaimineenes us to zihotoes, ka meers titu paſargahts, kas wiſſahm tautahm par labbu. Tikkai Franzija ween zittadi dohmajoht un tai to newarroht til wiſſai par ſaunu nemt, ka ta par ſawu ſlahdi pirmâ karſtumâ neſinnoht zittadi eepree-zinatees, kâ us atreebſchenu dohmadama. Bet ar laiku arri ta aprinſchoht un ſlaidrâ prabta gan at-ſiſchoht, ka tahdâ wiſſe ſew paſchâi ſlahdi ween darr'. Jau winnas taggadeja waldiſchana to effoht atſinnuſe un tadeht wiſſas meera derreeſchanas no-runnas raugoht pehz taiſnibas iſdarriht. Tahdâ wiſſe ar laiku wiſſ ruhtums no ſirdihm iſſubdi-ſchoht un meers buhſchoht paſtahwigals nekâ preekſch-laikâ bijis, tapehz, ka wiſſ teekoht us tahda pa-matta nobibbinahs un tâ arohbeſchohts, ka lai warr meerâ buht. — Bruſſchu karrâ-ministeris Noon attei-zahs no ammata un winna weetâ eezelts generalis Stofch.

No Bairijas. Tē, kâ laſſitaji pehrna gadda ſinnas jau laſſijufchi, irr tas leelakais ſtrihdis kat-toteem ar pahweſta nemaldibas hauſli. Taggad at-kal waldiſchana grippedama preeſteru warru no ſloh-lahm atraut, ezehlufe paſauligus ſkohlās preekſch-neelus, kas, ſinnams, garrigajeem nemas nepatiht. Tadeht daſchi draudſchu preeſteri Augsburgâ pee ap-rinka waldiſchanas ſubſſibu pahr to peeneſſuſchi un to luhguſchi, lai ſchinni leetâ to pahrtaiſoht tâ un tâ, ka lai winnu gohds un warra neſuſtū. Bet ſcho winnu luhgſchenu un padohmu tâpat aprinku waldiſchana, kâ arri ministerija atmettuſe. — Min-chenē to no pahweſta atkrittufchu un winna leelako prettineeku profeffori Döllingeri ezehlufchi par aug-ſtakahs ſkohlās jeb uniwerſitetes rektori. — Sin-nams, ka tee, kas pahweſta nemaldibas hauſlim padewuſchees, neweens ſawu behrnu tahdâ ſkohlâ nelaidihſ.

No Chſtreikijas. Chſtreikeeſchi ſawu walſts runnas-deenu eefahkuſchi un keiſers eefahuma runnu turre dams apoſhlijis pahr to gahdakt, ka wiſſahm tautahm notiltu pehz taiſnibas un ka wiſſas warretu ſem winna zeptera meerigas buht. Buhſchoht wiſ-ſas praſſiſchanas un waijadſibas pehz taiſnibas pahr-baudiht un neleegt to nowehleht ſatrai tautai un walſts dalkai, kas winnai par labbu un lablah-ſchenu warretu buht. Dſirdehs gan, kâ tas iſdoh-fees, bet tas jau ſinnams, ka bes leelahm ſtrihdehm nepaliſ.

No Franzijas. Frantſchi ſchogadd' jaunu gaddu ſawâ Pariſſe atkal usnehmuſchi pehz wezza eerad-duma, lai gan winnu waldiſchana wehl uſturrahs Werſalje. Bijufchi ittin preezigi un wiſſu zauru nakti us eelahm laudis mudſchejuſchi; un lai nu gan nebij til warrena baggatiba redſama kâ agrakōs

gaddōs, tomehr deesgan tiffa schubpohts un papilnam pahrdohs. Ihpafchi leelajā bulewarā (eelā), bija fakka dšihwe, jo tur ifgaddōs no seemas=fwehtkeem lihbs jaunam gaddam kà tirgu noturr'. Tur lihbs pulst. 3 no rihta kauschu bij papilnam un bes ta wehl wiffi trakteeri un schenki bij pilni. Tē dauds tiffa runnabts pahr pehrno gaddu, pahr aplehgere-schanu, Paribseeschu firdibu, pahr Trofchib neweiklibu un t. pr. Prufschus kreeti ween lammoja un daschus Wahzeeschus, kas bij eedrohshinajuschees pulkā eet winnu trakteerōs, tee aprahwa ar tahdeem gohda-wahrdeem, kahdi scheem wis nepatiffa, — tomehr plehschanahs ne kahda neiszehlahs wis. Sinnams, ka fewi zildijahs par warreneem wihreem, kas aplehgereeschu isturrejuschi un tomehr turflaht itt preezigi padshwojuschi. — Frantschi newarr un newarr panest Bismarka pasluddinaschanu, fur tas winneem sinnojis, us kahdu wihsi winsch winnu warras-darbeem pretti turrefchotees, ja wehl kas gad-difchotees. Winni fakka, ka ar tahdahm draudeschana-hm atkal effoht fshahdejis tai tã jau deesgan fã-raustitai draudshibai.

No Parihses raksta, ka tur nesenn tiffuschi pahrdohiti aishbeguschahs keisereenes dahrgumi un glihtuma rohtas. Leelaku daku effoht atpirzis kahds rohtu-andelmannis Emanuel no Londones un tahs tur winnã bohde effoht atkal islittas us pahrdohschanu. Bijuschas gan tē kōhti dahrgas rohtas no pehrlehm un dimanteem, zittas, ko keisers pats winnai dah-winajis. Berre, ka daschas rohtas laikam zits nekã neatpirschohht, kã ta patte keisereene, kas taggad miht Scheflhurste. — Rahda daku gan Frantscheem bij pahrdohht mantas, kas zittam peederriegas?

No Englandes. Kechnineene zaur walsts eef-schigu buhschanu ministeri liffuse wiffieem pawalst-neekeem pateizibu fazzibt par to lihbszeetibu, ko tee parahdijuschu pa to laiku, kamehr winnas wezza-lais dehs, frohna-mantineeks, gruhti flims gullejis, un ka atkal wiffi firsniigi preezajotees pahr to, ka wahjais jau fahzis atspirgt. Sinnams, ka ta win-nai ne-effoht wis nekahda jauna leeta, pee fawas tautas tahdu mihlestitibu un lihbszeetibu redseht, jo jau preeksch desmit gaddeem, kad winnas dahrgais, ue-aismirstamais laulahts draugs tahdã gruhtã wah-jibã firdsis un pehdigi Deewa meerã aishgahjis, arr pawalstneeki tahdu lihbszeetibu israhdijuschu. Tadeht par scho taggadeju behdu lihbszeetibu tãpat winna, kã arri frohna-prinzesse falkoht firsnigu pateizibu un drohschi tizzohht, ka winnas tauta arri us preekschu tahdu mihlestitibu us winneem turrefchohht fawã firdi un palihdseschohht Deewu luhgt, lai leel frohna-prin-zim no fawas wahjibas pawiffam peezehtees.

No Mohmas raksta, ka Italijs garrigneeki jau fahloht labbaku prahtu turreht us kechnina wal-difchanu un ar to jaunu buhschanu ceraft. Ihpafchi Bolonjas jaun'eezeltis biskaps eefahjis ar kechnina zeesahm draudsetees. Us seemas=fwehtkeem wairaf

biskapi uu erzbiskapi zaur teefas ministeri kechninam pasemmigi liffuschi laimes wehleht. — Bittas sin-as arri to stahsta, ka ir kechnisch pahwestam un pah-westas atkal kechninam fweizinaschanas fubtijuschu. Lai nu gan us ihstu faderreschanu newarr zerreht, tas cenahds tal dauds mas laikam norims.

No Mexikas. Jaunakahs sinnas no turrenes sinno, ka newarroht wis zerreht, ka dumpofchanohs tur drihs apturrefchohht. Salhillo pilsehtã wal-difchanas farra-pulkeem wajjadsejis padohtees dum-pineekeem. Matamoras pilsehtã patte wal-difchana no fwefcheem kohpmanneem ispeeduse 60,000 dol-larus, ar ko farra-wihreem lohni maffaht. Mazat-lana wehl arween effoht dumpineeku warrã, kas tur jo zeeti eewalnojotees, ka warretu wal-difchanas farra-pulkeem pretti atturretees un t. pr. — Dumpineeki irr tahdi laudis, kas newihsho strahdohht un no warras-darbeem ween grihb pahrtift.

No Indijas. Englandeefcheem tur atkal gad-dijees karschs, kas lihbsinajotees Abissinijas karram, — lai gan Englandeefchi pafchi nekahdas fshaidras sinnas pahr to neisdohdohht. Winneem pretti zeh-lufehs kahda tauta, kas fahzahs Lohshais un kas miht starp Birmas un Bengales aprinkeem. Dohma, ka Angli tapehz ar teem karru fahlfuschu, ka grihbhoht ispehtih 48 fawus pawalstneekus no winnu zeetuma. Tee generaki Burschir un Silhet, weens no seemeka, ohtris no deenas-widus puffes gahjuschi teem wirfũ un tohs jau pehruschu arr, bet tee wehl nenahhoht meeru luhgtees, un rahdotees arr, ka zitti India-neefchi, kas Englandeefchu draugi, ar teem effoht weenã prahtã, jo tee tã isturrotees, ka tã no winneem jadohma. Angli tal zerre tohs drihs uswarreht.

Jaunakahs sinnas.

No Nibgas, 30tã Dezbr. Widsemmes statistika komiteja sinnamu darrijuse, ka peemeldeschanas laiks pee Moskawas politechniskas israhdifchanas atzeltis lihbs 1mo Februar 1872.

No Berlins, 10tã Janwar 1872 (29tã Dezbr.). Grahs Moltke kreemu offizeerus usluhdõs nahkofschã wãf-jarã us Elfaß nahht, us paweefofchanohs. — Bersaljẽ Ejehrs fanehmis Wahzu walsts wehstneeku grahu v. Ar-nim. — Karra-ministeris Noon islahdis sinnas, kas israhda, ka pagahjuschã karrã no Wahzu karrã-fpehta pawiffam juduschu 3241 wihri. Schinni flaitã peederroht wiffi tahdi, kas krittuschu, kad fawu pahshchanas-fihmi faudejuschi un tee, kas eenaidneeka wangibã mirruschi. Ne pilns fints flimmu kurra-wihru wehl atrohdohtees Franzijã, ko newarroht pahriwest mahjã, bet kas tur teefoht itt labbi aplohpfi.

No Konstantinopeles, 8 Janw. (27. Dez.). Eiz-zamas sinnas daudfina, ka sultans nahkofschã pawaffarã reifschohht us Pehterburgu.

No Mohmas, 9tã Janw. (28. Dezbr.). Pahwests Pohu semmes biftaveem uswehlejis, Deewakalposchanu turreht kreemu wallodã. — Cenahds starp Italiju un Fran-ziju wehl naw mittejees.

No Londones, 8tã Janw. (27. Dez.). Schodeen is-laitas sinnas stahsta, ka frohna-prinzis effoht kreeti atlab-bojees un ka no festdeenas fahloht wairs nebuschohht il-deenistas sinnas pahr to islahst.

Altstatts uf 1726 gaddu.

To gan sinnams newarr wis fazzigt, ka Baltija wis buhtu til pilnigs un til labs, ka itt nekahdas nepilnibas neatliktohs. Ihpaschi weena leeta nau wehl zauri westa, prohti, ka wiffi fainneeki jau par gruntineekeem buhtu palikkuschi, itt ka Wahzsemme. Ka tißlabb pee Latweeschu tautas atselschanas, ka arri wiffas tehwa-semmes labllahschanas deht grun-tineeku buhschana wajjadßiga, ka bes tabs newarr peetift, itt ka bes maies un bes fahls newarr peetift, to mußu laifös neweens prahtawihrs wairs neleedfahs.

Wiffa pasaule taggad augsti teiz un flawe Pruh-schus. To bes Pruhschem Wahzsemme täpat buhtu pagallam bijusi ka Napoleona I. laifös. Bet zaur to tas ihsti notizzis, ka Pruhschu til dauds spohschös flaktinös Frantschus pahwarrejuschi, to ne ifkats sinn.

Kad Napoleons I. Pruhschus pahwarreja, toreis Pruhschu semneeki wehl kungeem deenas klauffia. Neweens Pruhschu fainneeks toreis sawu semmi apstrahdaja, bet kunga semmi.

No ta iszehlahs tas, ka Pruhschu semneeki ne-mihloja ne to semmi, to wiini apstrahdaja, ne arri to tehwa-semmi, kurras dalka arri tas semmes gab-balinsch bija, to wiini apstrahdaja. Nomehrdeteem un bes kahda preeka kungu semmi apstrahdadameem sem-neekeem prahts nemas uf to neneßfahs, tehwa-semmi ar sawahm affinim aistahweht. Wahzu semneeks wezzös laifös bij stiprs un duhschigs. Bet stiprums un duhscha toreis jau fenn semm dsimtbuhschanas mohkahm un dsibschanahm bij nihlusi. Pehz to tahds zilweks sawas affinis buhs isleet, lai zitteem labbums nesustu?

Lauschu leelums ka wiffur ta arri Pruhschu semme bij semneeki. Kad nu wiini, tas leelums, tahdi schwalki un nonihlusi bij palikkuschi, — ka tad par to warr brihnitees, ka Frantschi, swabbadibas un gohda kabrigi, Pruhschus pahwarreja? Ta irr ta leelaka dummika, kad semneeku kahrtä nespehzigä teel pataißita. To semneeku kahrtä irr wiffas semmes firds. Sa ta irr schwalka, tad kats wehßsch wiffu to meesu, prohti to semmi jeb tautu apgahßihß.

Wiffu to skaidri apkehra Pruhschu ministars, tas flawens Stein. Winsch redseja, ka wiffu pohstu un wiffu launu falne ta bija, ka appalf. neeku lee-lakai dalkai truhka tehwa-semmes mihlestibas un ka tehwa-semmes mihlestibu semneekeem firds celeet wiff-labbaß zaur to isdohsees, kad winneem mahzihs wiff-pirmak, to semmi mihloht, to wiini paschi apstrah-daja. Un tapehß Stein tad par to gahdaja, ka wiffi Pruhschu semmes fainneeki palikka par gruntineekeem.

No ta laika Pruhschu semme brihnischkigi atseh-lusi. Pruhschu semmes semneeks irr swabbads un turrigs zilweks. Winsch sawus behrnus labbi skohla. Kats behrnß Pruhschu semme teel skohlahß. Kas ar labbu sawu behrnu negribß skohlä stelleht, tas ar warru un ar strahpehm teel speests.

Ta tad Pruhschu semmes semneeks irr arri gaisch

wihrs. Winsch mihlo tehwa-semmi un kchninu firs-nigi. Winna firds pufst preeßsch tehwa-semmes täpat ka augstmannä firds. Un tapehß semneeka dehs flak-tinös sohbinu til pat duhschigi wihzina ka barona dehs. Bai tad nu gan warr brihnitees, ka tahda armija cenaidneekus fadragga, kurras saldati tahdi wihri irr?

Sinnams to nu gan arri newarr flehpt, ka Pruh-scheem karrä arri tadeht til labbi isdohdahs, ka katram Pruhscham jadeene, zaur to prastu saldatu starpä dauds rohдахs karrä-wihru no augstakas kahr-tas, kas wehl labbaß un smalkat' ismahziti, zaur to wianneem wehl labbaß isdohdahs.

Tomehr to tas wis buhtu palihßsejis, ja tautas firds, prohti semneeku kahrtä, zaur gruntineeku buhschänu nebuhtu tahda spehzigä palikkusi, kahda ta taggad irr?

Kas Pruhscheem geld, tas arri mums geld. Arri mußu tehwischa ihsti newarr atselt, ja wiffi fain-neeki nepaleek par gruntineekeem.

Lai gan schis mehrkis wehl nemas nau panahßts, tadeht, ka wehl ne pufse no wiffceem Widsemmes zee-mateem nau pahrdohhta un no Iggäunu-semmes un Kur-semmes wehl masal', tad tomehr newarr wis leeg-tees, ka Baltija un Baltijas semneeki brihnischkigi atseh-luschi un uf preeßschu tilkkuschi, kamehr dsimt-buhschana tilka nozelta un ihpaschi no ta laika, ka mehr semneeku draugs un labdarritajs Fölkersahm gruntineeku buhschänu Baltija eeweddis.

Ka lai mums schi leeta paliktu jo skaidra, tad skattißmees atpalkat uf fenn pagahjuscheem laiteem.

1726. gaddä weens leelßkungs, wahrä Gold-berg, pirka to muischu Kligeni Jaunpils drauße no Jaunpils leelkunga Klodt par 2600 dalderem. Muischä toreis bija gandriß 4 arklus leela, no kurreem gandriß 3 par tuffnessi bij palikkuschi. Tas atlikkums arri bij deesgan neezigs. Peeauguschu semneeku, kas par strahdneekeem bij rehkinajami, pawiffam bija 19, 9 wihreeschi un 10 seeweeschi. Bes scheem wehl bija 2 wezzi, kas wairs nejaudaja strahdaht un 26 behrni, 12 puikas un 14 meitas, kas wehl nespehja strahdaht. Tad nu muischai no 4 arkleem pawiffam til ween 47 dwehseles bija.

Tahdas bija muischas ehlas: dsihwojama ehka bij pawiffam sakrittusi un neapdsihwojama. No zit-tahm preeßsch fainneezibas wajjadßigahm ehkahm gandriß nekas nebij un tas pats bij sakrittis. Täpat arri bija tee tihrumi.

No dahrsa wehl kahdas pehdas bij pasihstamas, lai gan par tuffnessi ween bij turrems.

Schis pohßts bij iszehlees zaur muhschigeem kar-reemun zaur sehrgahm, kas karram mehds palkat dsihtees.

1859 Kligenes muischai bij 114 wihreeschu un 144 seeweeschu dwehseles. Bil schi muischä taggad wehrte, to newarru fazzigt. Laikam taf ne masal' ka 50,000 rub., kad semneeku semmes dalderi 150 rub. rehkinajam.

Sluddinafchanas.

Strohderu palihdsibas-beedribas

Febberfchanas eesabfiers 9ta Janwar 1872 un tiks latra swehteenä no pulst. 1 pehz pufed. pretti nemtas eemafafchanas un peemeldefchanas pee beedribas, täpat pee flimneefu-lahdes, lä arri ihpafchi preelfch bebru-lahdes un probti Dahnä gildes namunä. Preelfchneezi ba.

Wiffi pee krohna Mangall pagasta peederriigi, pirmä rekubichu flöffje flabweedami jaunelli tohp zaur fcho usäizinati, 2. Janwar 1872 gadda Mangalu muifchä pee rekubichu lohju wiffifchanas no ribta fanahkt. Tee, las lihof fchim wehl naw sawas frohna- un pagasta-nobohfchanas nomalfajufchi jeb sawas kristamas fihmes peenessufchi, lai to deenu preelfch tam, t. i. 27. Janwar, pee pagasta wezzaka flinnufchzeemä to idarra. 2

Mangall pagasta waldbä, 23. Dezember 1871.

14ta Janwar 1872 wiffieem pee fcho pagastu peeralfliteem un rekubichu flaffes flabweedameem pagastu lohzeekem no ribtu aghi jafapufzejahs Waltenberga teefas namunä deht rekubichu lohfechanas un fa teem flweenam arri fawa kristama grahmata lihof jonefs. 2

Widsemnes gubernija, Rlogas aprinki buhdama

Wengelmuischas

(Barnikow) pagasta waldbifchana daria finnamu, fa fchejens pirmas un obras lohfechanas fchiras pagasta lohzeekem 27. Janwar 1872 pufdeena Wengelmuischä pee rekubichu lohfechanas jafanahkt, bet sawas nobohfchanas jau 26. Janwar janomalfa. Wiffas pilfsehtu un femju polizejas teel pafemmigi lutgas par to gaddah, fa tahdi winnu aprintfös dshwodami pagasta lohzeeki no lohfechanas neatraujahs. 2

Wengelmuischas pag. walb., 28. Dezember 1871.

No Meiermuischas pagasta waldbifchanas, pee Behfim, teel zaur fcho wiffas polizejas waldbifchanas laipnigi luhgtas, teem pee fcho pagasta peeralfliteem us paffehne dshwodameem pagasta lohzeekem zeechfti peeflohdinaht gribbeht, fa teem pajehem deht apyreefchanas pee dafchadabm pagasta wajafdsibahm, la arri deht nolihdsinafchanas wehl nemomalfata pagasta nobohfchanu des atraufchanas tanni 7. Janwar 1872 g. pee fchihf waldbifchanas jafanahkt irr.

Kalnamiifchö, 10. Dezember 1871. 1

Kad tas fchejenes Mohrafch mahjas faimneeks Jahn Behrsiu irr nomiris, tad lohp wiffi wiina parradu-deweji fa arri nehmeji usäizinati, eelfch 3 mehnefch un 6 deenu laika no appafschä raltitas deenas flaitoht, t. i. lihof 14. Februar 1872, pee fchihf pagasta teefas ar fawahm taifnahm praffifchanahm un usrah-difchanahm peemeldeetes; jo wehlafi neweens netaps klaufibts, bet ar parradu flehpejeem pehz likumeem tiks idarrihts.

Kaidlum pagasta teefä, 8. November 1871. 1

Kad tas fchahs walts Rirlehn mahjas faimneeks Jahn Behrsiu irr miris, tad teel wiffi wipna parrada deweji un nehmeji usäizinati, triju mehnefch laika, t. i. lihofs 1. Merz 1872, pee fchahs walts teefas peeteiltees; wehlafi netiks neweens peenemts, bet pehz likuma noelifchanas idarrihts.

Wiedhofulas walts teefä, 1. Dezember 1871. 2

Skrihweris,

las pagast waldbifchanas- un teefas-dorrfifchanas probt weht, tohp mellehts Raunas-Jaunamuischä, Behfu kreife, Raunas bafn. draufse; las fcho flribwera weetu gribbetu peenemt, lai peeteizahs lihof 10. Janwar 18. 2 pee Raunas-Jaunamuischas pagast-wezzaka.

Raunas-Jaunamuischä, 19. Dezember 1871.

Pagast-wezzakais: D. Preelun.

No jenfures atwehlehts. Rihgä, 30. Dezember 1871. Drifflehts un dabbujams pee bilfchu- un grahmata-driffletaja Ernst Plates, Rihgä, pee Behtera-baf.

Ispahrdohfchana!

Wiffulabbato, gaischi degdamu Amerikas

petroleum (Pehter-ellu)

pahrdohd par 22 lap. ftohpu, lad 20 ftohpus us reisi nemm; pa weenom ftohpan par 24 lap. ftohpu; ta fa arri mahkes par lehtalo zennu tai fuggu-wajafdsiku bohde pee

W. Bornholdt un beedr.

Zuhlu-eelä N 25, Stuntes-eelas fluhri (pee Zuhlu-wahrteem).

Diwi labbi puifchi,

ne dsehreff, warr weetu dabbuhft pee Ernst Plates, „Mahjas weefa“ driffletaja.

Diwi kalpi,

kurri ar fugeem labbi mahfifchanas weetu dabbuhft. Peemeldefchanas nemm Stolbes-muischä pretti. 1

Weens dahrfneeks teel mellehts preelfch Jaunas-muischas, Arimmuldes bafn. draufse. 3

1 jeb 2 maifes behrni atrohnd mihligu us-nemfchanu labda gohdajama famihlijö. Turpat arri warr mahzibas dabbuhft finnafchanas un freetnu flawerees mahzibu. Luwakas finnas dabbu Romanowfas-eelä N 19, blakkam seminarim. 2

Behrni no femmehm, kurri Rihgas ftohlas apmelle, atrohnd lohrтели un ehdeenu pee E. Peterfohn, Pehterburgas Abr-Rihgä, teelä Alefsander-eelä N 77, 1 treppi us augfchu.

Beedribas=fehfti,

Kalei-eelä N 54,

firgu-paftei prettim,

iddeenäs no pulstien 10 lihofs 2 labba un smeltiga gallas-fuppe dabbujama. Stohps malfa 6 lap., pufstohps 4 lap. Swehtideenäs un swehtlu-teenäs warr arri zeppet dabbuhft, porzione malfa 10 lap.

Wiffieem,

las filkes, fahli un tabafu pehrf, mehß finnamu darram, fa effam Pehterburgas Abr-Rihgä, Kalku-eelä N 7 pee Kolnina (Luffig) mahjweetas jaunu bohdi retaisfjufchi un tur fche klatbudhama fihme irr reefama.

Geef un beedris.

Tu nu fawä jaunä usnemfchanä mehß apfohlam weenumehr labbu prezji, taifnu swarru un par lehtalo tirgu pahrdohft. To wiffu mums ta-deht laimefahs iddarriht, la pafchi taifni un is-tahm ufizjigalahm weetafm ahfjemmē jawas prezjes eepehrfam.

Weena ftohlmestereene, kurra jau gaddus behrnus ftohlaufe un Wabzu, Kreemu, Franfichu waldbu un muifbla mahja, melle weetu. Approfama Rihgä, Mosk. Abr-Rihgä, teelä Kalei-eelä N 57, weenu treppi augfchä, pee madam Wortmann.

Schjesmuischä irr tee muifchas-tihruni us pufzgraudu isdohdami. 2

Labbi dihgofchas pufku- un falku-fehklas no wiffodohm for-tem pahrdohd par lehtalo tirgu dahrfneeks 3

Gaase, Kohlu-muischä, pee Balmeeräs.

Janna weega lammona un firga-leetas teel lehti pahrdohftas „Zullerbelkera“ mahjas-weeta.

Ph. Sidama drehbju-magasihue,

Kalku-eelä N 15,

peedahwa par lehtu zennu fawu pilnigu krahjumu gattawu fungu-drehbju un dahmu mehtelus; paflelfefchanas teel 24 frundu flarpä riftigi ispiditahs.

Behweru twifte

wiffadäs pehrwes, lä: dflertena, pella, flia, mella un balta, irr par lehtu zennu dabbujama pee W. Rimscha un beedra, blakkam „Melnam gaitam“, Kalku-eelä Pehterburgas Abr-Rihgä. 1

C. W. Schweinfurth,

pretti birfchas nanmam, pahrdohd no fawa teel-wairuma farlanu un baltu, tihru Kreemu-femmes

Kaufafijas un

Donifku wihnu:

weenu uhlfchunu (leelu muzzu) 180 ftohpu leelu par 75 rub. f., weenu enluru 30 ftohpu leelu par 13 rub. f. lihof ar trauteem, ftohpu par 50 lap. fubr. Schee wihni neween preelfch galda un pee ehfchanas labbi un weffelig, bet arri preelfch baf-nizu wajafdsibahm lobti derriqi un teizami irr.

Tai isflaweta

wihna-pagrabä,

Stahl-eelä pee rahtuscha,

pee Robert Sakfch un beedr.

Rihgä,

las jaw no 1844 g. paflafhw, teel pahrdohft par taifnu un lehtu malfu, pa leelabm un mafahm daflahm, wiffadäs wihna sortes, täpat arri fchampanerie, rumma un ihflais Englandes pohriere. 1

Rihgas Latweefchu beedriba.

Tai 31. Dezember buhs

weefibas-waffars.

Dallibu warr nemt beedri un zaur beedreem ee-weftas dahmas. Malfa par ee-eefchanu preelfch wih-veefcheem un weeweecheem 25 lap. Beedru lahretes usrahdamas. Mufihtis falkahs pulstien 9 waffarä. Preelfchneezi ba.

Zeema pariji.*)

I.

Bija wezza kohla mahjina pohstaschâ pee zeema. Postascha bij ar krühmeem un rettu grißfli apauguse; leels semmes gabbals schi pohstascha, kas gandrîß wîßzauri tîhrs purws, tîfkai schur tur rahdijahs kahpas no fadsîhtahm smiltim un uhdeni ismirkuse semme, fur weefahs sweschadi augi ar beesahm lap-pahm un nepasîhtamahm pufkehm. Augstakas weetas apfedsa sîlkeens. Patîhtama weeta jaw nebij wîß schi pohstascha; Kunzes fahdschineeki tai ihsti derrigu wahrdu dewuschî, un wehlejahs, ta ta pasaulles gallâ, un ne winnu turwumâ buhtu.

Bîf bailîgi, kad pa schauro zellînu naktî schè ja-eet: leekahs tîschabboht wîßdôs wîhtolu un kahrlu krühmôs; krühmu ehnas us zellînu kâ zilweks bes meefas rahdahs, kas sawas kaulu rohkas issteepîs ar isplattiteem pîrkteem pehz wehla zellîneeka grabbsta. Tannîs weetas atkal, fur nepasîhtamahs pufkes aug, redseja ne retti ap pufsnaktî silganâs leesminâs danzojam, un miglainus fehmuß schaudamees. Tas tatschu pateesi ne ko labba newarreja nosîhmeht?

Wîßsbailîgaki bij pohstaschas widdâ, fur ne leela buhdîna stahweja. Uh! Kâ pufsteja gohdîgam Kunzîneekam kreetna sîrds asoti, kad tas pîßsehtâ pee „selta lauwas“ jeb pee „pellekâhs kâkkes“ bîja aîskawejees. Bettsch zaur pohstaschu tappa tam tad par ihsti subru krusta-zektu, un masa buhdîna par stanzîju, fur tas bailes sweedrus swîhda, fur tanu mattî stahwu zehlahs.

Schîhs bailes tîfkai Kunzîneekem ja-îsturr, jo pîßsehtneeki, no ohtras pufses nahfdami, mas par pohstaschu un wînnâs noslehpuemeem behdaja; un sweschîneeki atkal itt ne ko nelîkâhs sînnohht: ja dauds, tad fazzîjo, ka zektsch schè pa dauds garru laîku tîssoht. Pat weentulîgas buhdînas wînnî ne-eewehroja, fur tatschu, kâ katrs Kunzîneeks sînnaja, schauschalu wîdduzîs.

Sweschîneeki laîkam tapehz tîl drohschî zaur pohstaschu gahja, ka wîßus breefmîgus noslehpumus, kas schè, îhpaschî buhdînâ, notîkufschî, kâ nepasînna, kâ zeemîneeki un rentîneeki. Kunzîneeki palîkka sîthwî no bailehm, kad atgahdajahs, ko teîßmas no pohstaschas stahstîja, un pat deenâ, kad tee sawas kâsas tur gannîbâ îsdînna, tee daschu leelu krustu preefschâ metta. Kad pehz pohstaschas beedekleem prafîja, tad gan ne weens semneeks ne ko dauds nesînnaja stahstîht. Bîttî fazzîja, ka sleplawîba un laupîschana, zîttî atkal, ka spohktî un lehmi, wehl zîttî, ka pats nelabbajs ar sawu mahî buhdâ effohht mahjojuschi.

*) Parîji îter Îndeeschu wîßsemmakâhs lahrtas laudîs. Schèe nedrîßtî ar augstakas lahrtas laudîm weenâ nammâ dîshwoht, nedî ar teem fa-eetees. Kad tee ar zîttus lahrtas zilweku runna, tad teem rohla us muttî jaturr, lat ar sawu dîwaschu scho nefagahna. Kab lahds pîstoli pîet, tad tas to dîrîßtî pee parîja îspröhwèht, wai labbî schauj; (taggad, gohds Deewar to wîrîs nedrîßtî). Wîßu tauu rakstîneeki tadeht scho wahrdu peenehmuschî, un ar to apshîme newatu, newainîgu zilweku.

Teîßma bîja ar laîku peemîrsta, un tîfkai tas ween palîzzîs, ka ar buhdî ne-effohht rîktîgi. Lat gan no fahdschîneekem par breefmu weetu turreta, ta tomehr ne kad, nedî arri taggad bes eedshwotajeem ne-bîj. Kâ fennejeem, tâ arri taggadejeem lîhds ar wînnu mahjoîkî ne kahda labba flawa pee Kunzîneekem newarreja buht; tadeht arri jaunee un wezzee wînnem zektu greefa, un katrs fargajahs, ar teem fatîktees. Buhdas eedshwotajî tahdu îsturrefchanohs lohti par taunu nehma, un arri no sawas pufses fahdschîneekem neturwojahs. Taunas mehles tadeht dîrîß ween ko tauna no buhdîneekem stahstîja, un dîrîß ween Kunzîneeki sînnaja, ka tee burwî un ragganas, un tadeht no zilwezîbas îstumtî.

Jaw no wezzeem laîkeem tas tâ bîj, un taggadejam gruntîneekam nebij masaf jazeesch, nekâ teem, kas preefsch wînna tè mahjojuschi; warr buht wehl wairaf. Wînna preefschzahjeja laîdôs tè notîkkums gaddîjees, kas, kâ rahdîjahs, wezzahm spohktî teîßmahm pîlnîgi lîhdsînajahs. Tîf tas bîja nefaprotams, ka mînnehts notîkkums fahdschîneekem itt kâ ar plohrî apsegtî, zaur kurrî staidrî newarr redseht. So masaf tee redseja, jo wairaf strahdaja wînnu paschu eedohma un mahnu tîzzîba. Schî mahnu tîzzîba bîja bailîgahm jaunahm teîßmahm par dsemdekkî, pehz kurrîhm Kunzîneekem aufîs neeseja, un kas no wînnem dauds tappa tîzzetas.

Pastîneeka Zahsepa stahstîjumi pateesîbai wîß tuwâkî stahweja, tapehz, ka tas to pats ar sawahm azzîm redsejîs un ar sawahm aufîm dîrdejîs. Bet arri schèe bîj îspuschlotti ar pascha dohmatahm bîldehm, tapehz, ka mahnu tîzzîga bailîba Zahsepu kawèja, sawus garra-spehkus pa reîstî walkahst.

Tîfkai weens dîshwoja, kas buhtu sînnajîs, Zahsepa teîku îsflaidroht, bet pee schî weena tahs leetas deht apjautatees trubka fahdschîneekem duhschas. Tas buhtu bîjîs Kunzens, bahrgs, îhgns, schaudrs sîrmgalwîs, kas saweem semneekem knappî weenreîf gaddâ rahdîjahs.

Lauschu wallodas arri wînna wahrdu spohktî stahstôs eepînnuschas, laîkam tapehz, ka lohti bahrgs. — Bet laî klausamees, ko Zahseps par sawu peedshwojumu teîz kad jaunî puîschî allus malku sneeguschî, to luhds, laî sawus notîkkumus pohstaschâ stahstohht.

II.

Zahseps nu stahstîja tâ:

Buhs kahdî dîwdesmît gaddî, kamehr par pastîneeku tîrîs reîf neddekâ us pîßsehtu eîmu grahmata nesdams un daschadas apstelleschanas apgahdams. Daudsreîf mannim tadeht arri gaddîjees, wehlâ naktî zaur postaschu eet. Bîrmajâs neddekâs manni deefgan bailes mohzîja, bet kad ne ko nerebseju un nedîrdeju, kâ tîfkai apschu lappu tîschabbeschanu un wîhtolu sarru braufschleschanu, tad dîrîß ne ko wîrîs nebehdaju. Smehjoßs, kad semneeki

bailigas pafalkas stabstija un schkitta, kchmu redsejuschi, zitti atkal breefmigu kleegechanu jeb mirreja gaudas nopubtas dsirdejusch. Bet drihs tappu sawas netizzibas deht pahrmahzihts. Sebs ruddens bij, kad man pils usraugs kahda walkara grahmatu rohka eespeeda, peefohdinadams, ka ta tuhdat pilssehta mahzitajam ja-neffoht. Dohmaju, kahda waijadriba pee mahzitaja gan warretu buht, kad ta pahroleekam waijadseja steigtees; zil es sinnaju, bij wiffi muhsu pils eedsihwotaji wesseli; wezzo ka arri jauno lungu tai deena biju redsejis, jaunais gan israhdiyahs firde nemeerigs un winna jaulais waigs pa brihscham, ka no ismifchanas pahremts, bet labba dserrama nauda darrija mannahm dohmahm ahtru gallu, dewohs zekka.

(Us preefschu wehl.)

Tomplin Tohmam nosagts.

Tomplin Dbadijas mirra un atstahja sawam brahka-dehtlam, Tomlin Tohmam, kas 50 gaddu wezs puifis, tohti dahrgu grebsenu, to schis preezadamees un behdadamees us pirksta mauza.

Tohmam bij laizigas mantas deefgan, tomehr winnam firde lustigi pufsteja, kad 15,000 rubtus us masa pirksta warreja walkaht. Winnam tas bij ka medbus us mehles, kad zitti apbrihnodami ar naidigahm azzim scha grebsenu usluhfoja, tapehz arri weenumehr zimbus nowilka un rohku us sawa refna wehdera turreja, par to gohdigi laudis smehyahs. Tohmam bij arri raddineeze, jaw wezza meita, kas labprahht buhtu grebsenu sawos naggos dabbususe, bet kad ne-isdewahs, tad no dusmahm tai wai schults gribbeja puschu plihst. Dusmas winnai schahdu runnu dsemdeja:

„Wehl kahdu reis peedsihwoschu, Tohm, ka Lewi islaupihis un nosittihis.“

Tohms farahwahs un plattahm azzim runnataju usluhfoja.

„Ja, ja, Tohm,“ wezzene preezadamees tahlaf treeja, „te daudj zilweku, kas kaut kurru deht 50 rubteem nokautu, un Tu neffa us masa pirkstina 15,000 (peezpadsmit tuhstoschu) rubtu, ta to Dbadijas testamenté lassam. Preezajohs, ka to grebsenu nedabbuju, jo man ta prahta nahht, ka deht scha Lewi nosittihis.“

„Ro nu neekus ptahpa!“ Tohms eesauzahs, „seewischkeem garri matti, ihhs padohms.“ Tomehr schim gohda-wihram tirpumi pah muggurkaulu gahja, un us mahjahm eedams nemauza wairs zimda noht.

„Schi rohtha dahrga un smukka, tadeht gan dascham pehz tahs warr pirkstii neeseht,“ ta winsch dohmaja, „waijaga, fargatees. Us wiffadu wihfi lischu grebsenu apsihmeht.“ Dhtra deena gahja pee pasihstama graweera un teiza, lai grebsenam eelschpuffe wiinna (Tomplina) wahrdu eegreeschoht.

„Gluschi welti, wai sinneet,“ graweers teiza, „jo darbs grebsenu Zums nosagt, tad arri tuhlin tam dimantu islausch un seltu sakause.“

„Ne kas nekaisch,“ Tohms teiza, warr buht saglis eelschpuffe tuhlin nepastattahs — warr buht saglis teel preefsch kaufeschanas noferts — es falku, Braun, eegreeset grebsena schohs wahrdu:

„Tomplin Tohmam nosagts.“

Graweers darrija, kas tam usdohts.

Bet no ta laika, fur raddineeze tahdu flittumu paredseja, Tohma bailiga firde newarreja pee meera kluht, un tas preeks, to grebsenu mantodams jutta, tahs taggadeyahs bailes wairs ne-usfwehra.

Kahdam sweschneekam grebsenu usskattoht Tohmam tuhlin prahta nahza, winsch tafseerejohht dimanta akmini un ismeklejoht pee kruhtim tahs weetas, fur grebsena walkatajs wiffu wairaf mirstigs, kad tur ajsmeni eesprausch.

Kad kahdu reis krehsla eijohht isdsirdeja zilweku no pafalkas nahchoht, tad tizzeja, ka tam gribootees dimanta almena riht.

Daschureis wiinna pascha ehna to tit dikti isbedeja, ka gandrihs nogihba, un weenreis daudj netruhka, ka tihri newainigu zilweku buhtu noschahwis, kas pee wiinna (Tomplina) nahza, ugguna luhgtees, lai warretu ziggaru eesmeheht.

Mahjas nedrihtsteja grebsenu atstahht, jo deeneestneeki to warretu nograhht, un nakti deht pekku skraidischanas newarreja gulleht, — warretu saglis buht, — lai tam pa preefschu til zeets meegs bij ka siweenam, ar wahrdu falkoht: winnam bij dimanta flimmiba, kas gan rehti us-eetama, tomehr tohti grubti panest.

Kurrâ pekke warretu grebsenu paglabbaht? Us pirksta? Tas kuhthu par apsmeeclu. Raste? Tur nestahweja deefgan drohschi.

Ta nu winsch grebsenu weenreis seni gultas, ohtru reis samihtha sekké, tad atkal bihbele, paglabbaja, fur tee wahrdi stahw: „Lew nebus sagt.“

Us tahdu wihfi winsch mohzidamees un pee meef' un dwehseles nolcefs apnehmahs grebsenu pahrhoht, bet fur nu gohdigu andelmanni atrast? Tohms turreja weenu laif' katru zilweku par blehdi un buhtu zaur leelahm bailehm un behdahm no prahta isgahjis. Bet nezerroht winnam gaddiyahs reisofchana us sweschu semmi.

Bet fur nu dimantus lihs? Winsch ilgi, ilgi pahrdohmaja. Behdigi apnehmahs, sawu rohtu pee bankeera nolikt, fur naudu un dahrgas leetas paglabba. Te arri nebij drohschi deefgan, jo bankeers warreja parados kfrist un aisbehgt; bet tomehr waijadseja kaut fur grebsena paglabbaht. Saw bij par wehlu, kantora durwis tikka paschulail aischlehgatas, bet wehl kantera presidents, kas Tohmu labbi pasinna, bij turpat.

Winsch grohsija sawu baltu galwu — wisseem naudas-kantoru presidenteem baltas galwas — un fazzija us Tohmu:

„Wai mannis meklejeet? — Ra nu sweschahs?“

„Get gluschi labbi — pateizohs — man taggad

nohtigi jareiso un gribbeju tadeht Zuhsu bankâ dahrgu gredseno paglabbaht — wehrtiba 15,000 rubki."

"Ah!" presidents eesauzahs, dohmaht, ka katru been' dabbu 15,000 rublus paglabbaht. "Jaw par wehlu, banka aisslehgta. Bet ja Zums tâ patihl, dohdeet gredseno man, riht to bankâ pats paglabbaschu."

Zohms dimantu dewa presidentamun abbi, katrisfawu zekku aigahja; bet jaw pehz trim stundahm Zohms gau-schi noscheloja, ka to darrijis. Kâ winsch warreja zittam fawu gredseno doht, kas scho dahrgu leetu kâ kahdu sehwekshjiniu westes kullê eemetta, kas winnam ne kwitanzes nedewa un fur leezineetu arri nebij klah! Zohms pats few islikfahs par nerru. Schahdas mulkibas wajadseja us labbu greest, tadeht winsch us tahm pehdahm brauza pee presidenta un par laimi trahpija mahjâs.

"Presidenta funks, dohdeet mannu gredseno atpakkat!" Zohms elsdams sauza.

Presidents smaididams atdewa kastiti un riktigi, gredsens wehl bij eeschâ — Zohms flaweja Deewu.

Nu brauza un taissjahs us zekka, bet tam nahza jaunâs breefmigas dohmas: Kahds flitkszilweks warreja dabbaht sinnah, ka winnam (Tomplina Zohmam) gredsens, kas 15,000 rubku wehrts, tas flitkais zilweks arri warreja lihdsi braukt un kahdâ tumshâ nakti winnu nomeegt, sakappah un uppê eesweest siwim par barribu! — Tadeht Zohms apnehmahs, fewi ne par Tomplinu. bet par Zengu saultees, lai spizbukki winnu nepasihstu.

Nu winsch eeschuhwa kreisajâ westes kuller stuh-riti fawu gredseno un willa westi muggurâ. Ar sweschu wahrdu un gredseno westes kullitê nu winsch brauza ar dampfluggi us Spranzuschu semmi. Wiss gahja labbi. Bet — nesinn kahds deenai wakfars buhs, un kad Zohms Sprantschu semmê pirmo sohli spehra, tad pee multas namma to apturreja; multas-nehmeji ismekleja wissas winna grabbaschas, wai naw konterbande. Multas-nehmeji Tomlinam atkal kâ sagli israhbijahs.

Tschumadanâ ne ka ne-atradda, nu melleja pee winna pascha — un par nelaimi usgahja to gredseno westes kullê. Zohms trakkoja un lahdeja, bet muitneeks panehma gredseno pee fewis.

"Tas manna pascha gredsens," Zohms brehja, "tas peederr man!"

"Turri mutti, laupitais," muitneeks kleebsa, "tê stahw gredseno eeschpuffê rakstihst, ka Tu to Tomplin fungam nosadsis un tas wehl flitkat, nekâ konterbande. Tu effi mans arrestants!"

"Wai tas naw trakka buhschana," Zohms mattus plehdsams eesauzahs, "es pats jau effu Tomplina Zohms, wai tad to Zuh's lohpi neredseet!"

Tas ne ko nelihdseja, us fuggi winsch bij par Zenga Zohmu eerakstihst un par Zenga Zohmu winnu eeslohdseja zeetumâ. Tê nu winsch buhtu warrejis ilgi gaidiht, bet atminnejahs ihstâ laikâ, ka weens pasihstams winnam Spranzuschu semmê, to likka

faukt un tas nabbagu no zeetuma ispestija. Zohms dabbaht fawas leetas atpakkat un apnehmahs Kaleh pilshetâ fawu gredseno pahrdoh, kas winnam tit dauds raischu darrijis. Gahja pee selta-kalleja, kas tahdas leetas pirl un peedahwaja fawu prezzi.

"Bet Zums par to gredseno 15,000 rubku staidrâ naudâ ja-ismakja," Zohms fazzija.

"To sinnu gan, funks." selta-kalleis teiza, "dohdeet man gredseno, lai apflattu!"

Winsch nehma gredseno rohtâ un to ahtri apflattijis eesauzahs. "Peezpadfmit tuhstoschu rubku, wai Deewin!" — Nu kalleis panehma kahdu affu eerohzi, prohweja dimanta almenus un dewa smaididams to dahrgo gredseno atpakkat.

Zuh's warr buht labfirdigs zilweks effat, bet dimanta pasinneis lohli flitks, kalleis teiza.

"Neeki," Tomplins atbildeja, es dimantu labbi pasihstu, zil tad tas gredsens pehz Zuh's dohmahm wehrts?"

"Gredsens no wezza selta wehrts 15 franku t. i. 3 rubl. 50 kap., tee almeni negeld ne ko!"

"Ko? almeni ne ko negeld? manâ testamentê — stahw rakstihst, ka winni 15,000 rubku wehrts!"

Nu winsch gahja pee zitta kalleja, tas teiza to paschu.

Tas gredsens bij palsch; wai nu tehwa-brahlis peekrahpa Tomplinu — winsch mihlejis gan johkus, jeb rittigohs dimanta almenus muitneeki isnehmufchi, jeb winna draugs graweers, jeb ohtris draugs, tas presidents winnu ahtrumâ peekrahpuschi, kas to warr sinnah, bet — meers Tomplina Zohmam nu bij atkal.

S. N.

Zohbugalla neddetas peedshwojumi.

Swehtdeen 26. Dezember 1871. Eetsch-Nihgas eelâs leela pihragu smarscha, Aleksander-eelâ moschus un Maslawas eelâ shjpolu un lohku smarscha.

Birmdeen 27. Dezember. Leeli, masi uu widdeji fungi apgraisa garrus naggus bet pirksti tomehr paleet tit pat garri. — Sagtu zunstes beedri sohgmallu mallâs, sohgmirtis, sohgmrohgôs, sohgmahjweetas, sohgmbasnijâs, sohgmirtgôs, sohgm paschâ palizejâ. — Ispauschahs walloda, ka kahds aumeisters, kas ar weenu sitki 3 deeni teel mittinachts, pa swehtkeem pahrehdees.

Dytrdeen 28. Dezember. No semmehm eenahlfchas mahtites atrohd, ka Nihgas bahbas, kas ar stipreem Deewa wahrdeem pubschtotaju ammatu dsihdamas itt labbi pahriteel, wehdera sahpes tâ isahrste, ka ne muhscham wairs nesahp.

Treschdeen 29. Dezember. Labbi muttoti wihrini runna par kahdu tautas mihlestibu, kas pihpi tabbasas naw wehrta. Gudrs Balteets, kas par brijwibu naigi strahda, eeraudsidams wihrinu ar smeedomu feiju un balteem sohbineem, turr scho par sohbugallu un saboggo scho labbi.

Irr sohbi gan, pee kurreem gallus redsam,
Bet sohbugalla garru wis nejehdsam.

Zettortdeen 30. Dezember. Ne wis mas mahzihts
wihrs' isrunna tohs muhscham peeminnamus wahrdu:

Ko kizz, bus pawairoht
Ko luhds, bus paburoht,
Schau bruti pabuzziht,
Schau feewu padukniht.

Peektdeen 31. Dezember. „Bessohbi eerauga gruhli
nopubhdamees, ka samaitatai pafaulei jaw sohbagals
islihdis zauri smaggandös (!). Un sohbagals darra
fawam meisteram laika-sohham no pakkataz.“ (!!)
Dascham kalninam buhtu aufis ja-eekleeds: Skattees
arri us leju! — Masfaradös un ballös eet tik brangi,
ka zitti dabbu nosahrkt lihds papehscheem un lama-
schu sohlehni. — Latweeschu Minchhausena raddi-
neeki rausta stipri deggunu, bet newarr schkaiditees;
sohbugals, bihdamees, ka schohs mitrafesu flimmiba
nesagrabbj, fakka ar wezzu gaddu wisseem „ar Deewu!“
weetneeku gaididams un turklaht isfauldams: Sweh-
tigi ne ween tee, kas taisnibas deht tohp eenihsti,
bet swehtigi arri tee, kas sohbu-galla deht ne-errojahs!

— r.

Sohbugalla fakkami wahrdi.

Zauni kaudis klausat ko jums fakku:
Ahtri weltat zeppuri, lehni maffu!

Daschs dohma buht leels kulkainis,
Bet wairak naw ka siffenis.

Ohst, dsert, lustigs buht, katram parradneeks,
Irr leelu kungu weenigs darbs un preeks.

Senn pedagogs kahds bijis jaw tik drohschs
Teitt: „Kohschat behrnini, lai jums nekohsch!“

Ja naudu Juhds dauds aisdohsat,
Dauds naidneekus few mantofat;
Bet ja ne-aisdohsat itt neweenam,
Palitsat draugi pat eenaidneekam.

— r.

Kemmeres frohgä, tai 6. Dezember 1871.

Sohbugallih!

Tizzu teescham, ka Tu wis nebrihnisees, arri no
muhsu puffes sinnas dabbuht, lai gan mehs brih-
namees par Lewi un smaidam un preezajamees par
Laweem gaddijumeem un preehsihrojumeem, so zitti,
irr Tu pats brihscham par trahpijumeem nosauz.
Teilschu Lew schinni rakstä, ka pa muhsu pufsi
treez un ka ihpafchi të balles medj turreht, ko wak-
lar waklara to noskattijehs.

Bij fapluhduschi kautini tiklab wezzi ka jauni;
puischi un meitas sinnam netruhla; leelu kauschu
bij, bij arri masu. Dantschu jaukums nebij smah-
dejams, bet flaiskajaz jaukums patlabban wehl ihsti
faklahs. Peestahjohs pee musihkas, kad patlabban
danzis beidsahs un danzotaji prankseju apstelleja, të

gaddahs jauneklits ar ziggariu luhpu starpä, lih-
godams ne ar mutti bet ar wissu sawu stahwu.
Schis pahrsohl zittus danzotajus, bet nespehj sawu
sohlijumu maksah, laikam tadeht, ka kullite jaw
bij dellama waina. Winsch atstahjahs no musihkas
un danzotaji lezz sawu prankseju. Us reisi parah-
dahs wihrs' smehretös tauku-fahbakös un mansche-
stera-bilsaz; schis tuhliht apture musihku un isfauz:
„Es dohschu 10 kappeikas.“ Nauda wihrum rahdi-
jahs buht, jo us mannu waizafchanu pee musihkas-
galda es dabbuju sinnah, ka schis effoht skrohderis
F. wai P. — Tè nu weens no danzotajeem tam
usbtaj: „Skrohder, nemaisees pullä!“ bet al mannu
deenin! Birno reisi sawä muhschä dabbuju skrohdera
duhschu redseht. Mutte tam pahrsfuhda no lam-
maschanas ka fudmassas putraimu gangis no sehna-
lahm. Ar ar schkumahm apraipitahm luhpahm
tas tä trakkoja prohjam un eegahja weesu istabä,
kur to weens no danzotajeem pee krahgas kerdams
iswedda lautä ka sirgu no kahpostu dahrsa. Tè nu
kahdi Samariteri apschelohjahs par winnu un luhdja,
lai winnu palaischoht wakä, kas tad arri gan no-
tikka. Us benka noschdees winsch nu liffahs pah-
dohmajoh, ka tam stalli teescham labbaki klahtohs,
kaut tur gan wairak ne ko nedfirdetu, ka waribuh
gohws mauschenu, zuhku urkschekschenu jeb sirgu bub-
binaschenu. Dantschu sahle atpakkat greefees es
attal eeraudsiju zittu kahdu jaunekliti, kas ar sawu
tehwu gribbeja kautees, par ko man wehl leelaki
brihnumi bij. Ko tahds sweschineekam nedarritu,
kas jaw tik tuwam raddineekam zettu negreesa? —
Es nogreesohs sptaudidams un atkappohs, pee few
dohmadams: tahdu dsihwi ware nosaukt par pohsta
murdu! Ja wissi schä laika jaunekliti dohma, ka ru-
dsihts, ziggariu, leela mutte un brangs kullaks tahs
ihstahs lepnibas brunnas un jaunibas teizamala
rohda, tad dauds smadsenes nebuhtu wajadsigas,
teem tahdeem papreeksch pasluddinaht, kahds galla
mehrkis teem wisseem gaidams. Un ja nahkams jauns
gads teem labbakas apnemschanas firdi ne-estahda,
tad ar pilnigu taisnibu wisseem tautas draugeem un
kohpejeem warretu usfaukt: Gahdajeet par labbaku
gaismu, nekä par tahdu brihwibu!

Dsihwo weffels, Sohbugallih! Medusmojees, bet
fmeij us preekschu jo wairak par tautä atrohnameem
aplanncekeem un netiklumeem, kas tew gan gohda
par tautas eenaidneeku; bet mehs, kas mehs tais-
nibu zeenam, arri to zeenam par tautas draugu, kas
is paschas tautas azzim papreeksch bakki iswell, pirms
ka winsch pee zittahm stabargu eerauga.

Strahda drohschi us preekschu! Paleeku

Laws draugs
P... —

Atbildedams redaktohrs A. Leitan.

No Zensures atwehlehts.

Rihgä, 29. Dezember 1871.

Drikkelts un dabbujams pee bilschu un grahamu-drikketaja Ernst Plates, Rihgä, pee Wehtera-basnijas.